

Waldorfpedagogik på Orust ekonomisk förening

Org.nr. 769614-3085

ordforande.pedagog@orustwaldorf.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Orust Waldorfskola i Orusts kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Waldorfpedagogik på Orust ekonomisk förening att senast den **1 september 2022** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan anges de åtgärder som huvudmannen måste vidta för att avhjälpa de påtalade bristerna samt den lagstiftning med tillhörande föreskrifter som huvudmannens åligganden följer av. Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Vidare ska huvudmannen enligt 4 kap. 7 § skollagen, om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Dessa bestämmelser ligger till grund för samtliga åtgärder i beslutet om föreläggande.

Skälen för Skolinspektionens ställningstagande i fråga om att verksamheten inte uppfyller krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten (påtalade brister) samt i fråga om de skyldigheter som huvudmannen måste fullgöra (åtgärder) redovisas nedan.

Ekonomiska förutsättningar

Skolinspektionen konstaterar att Waldorfpedagogik på Orust ekonomisk förening inte uppfyller författningskraven avseende att huvudmannen har ekonomiska förutsättningar för att bedriva skolverksamhet enligt författningarnas krav. (2 kap. 5 § skollagen)

Åtgärder

Huvudmannen ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Detta innebär att huvudmannen ska:

- Se till att verksamheten bär sina kostnader.
- Återställa medlemsinsatserna, vilket innebär att det egna kapitalet minst uppgår till 21 000 kronor.
- Betala sina skulder senast när de förfaller till betalning.

Redovisning

Huvudmannen ska visa sina ekonomiska förutsättningar fram till ovan angivet redovisningsdatum genom att inkomma med ekonomiska underlag enligt följande:

- Årsredovisning för 2021 inklusive underskriven revisionsberättelse, rättvisande och avstämd resultat- och balansrapport för perioden 1 januari 2022 till och med 30 juni 2022, uppgifter om aktuellt elevantal höstterminen 2022 samt ett skattekonto-utdrag för perioden 1 juni 2021 till och med 30 juni 2022.

Bakgrund och utredning

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Waldorfpedagogik på Orust ekonomisk förening under våren 2021 efter en signal om huvudmannens ekonomiska förutsättningar som framkommit genom Skolinspektionens löpande ekonomiska bevakning av enskilda huvudmän.

Tillsynen har omfattat en kontroll av huruvida huvudmannen har de ekonomiska förutsättningarna som krävs för att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten samt en ägar- och ledningsprövning.

Under utredningen har huvudmannen fått besvara en rad frågor och ombetts skicka in dokumentation vilken ligger till grund för bedömningen. Skolinspektionen har även begärt att få ta del av dokumentation från andra myndigheter. Skolinspektionen har i utredningen tagit del av uppgifter om huvudmannens ekonomiska förutsättningar. I dessa uppgifter ingår årsredovisningar för räkenskapsåren 2019 och 2020, inkomna uppgifter via e-mail den 15 januari, den 27 januari 2021 samt att det den 29 april 2021 genomfördes en huvudmannaintervju med en representant från styrelsen och en representant från ekonomiavdelningen.

Bedömning

Föreläggande

Ekonomiska förutsättningar

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Waldorfpedagogik på Orust ekonomisk förening inte har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Av utredningen framgår visserligen att huvudmannen under innevarande räkenskapsår 2020 bär sina kostnader, men av utredningen framgår samtidigt att huvudmannen har ett negativt eget kapital. Ett negativt eget kapital innebär att huvudmannens skulder överstiger huvudmannens tillgångar och att huvudmannen därmed saknar medel för att hantera resultatmässiga förluster. Vidare finns det en risk för att huvudmannen inte kommer att kunna betala sina skulder i takt med att de förfaller till betalning då de kortfristiga skulderna översteg omsättningstillgångarna per den 31 december 2020.

I utredningen har huvudmannen inkommit med ekonomisk information för en annan ekonomisk förening och menar att de båda föreningarnas ekonomier ska bedömas gemensamt. Skollagens krav på ekonomiska förutsättningar riktas mot huvudmannen varför Skolinspektionen i utredningen bedömt huvudmannens, Waldorfpedagogik på Orust ekonomisk förening ekonomiska förutsättningar.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudman för bland annat förskoleklass och grundskola. Godkännande ska lämnas om den enskilde

genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Skolinspektionen har enligt 26 kap. 3 § p 5 skollagen tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 § skollagen.

Av förarbetena (prop. 2017/18:158 s 50 f. och s 122) till ovanstående bestämmelser framgår bland annat följande. Den enskilde ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kravet gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Bestämmelserna om krav på ekonomiska förutsättningar syftar bland annat till att minska risken för plötsliga nedläggningar.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har i utredningen tagit del av uppgifter om huvudmannens ekonomiska förutsättningar. I ett tidigt skede i utredningen har huvudmannen inkommit vid två olika tillfällen med preliminära siffror för 2020. Dessa siffror har justerats av huvudmannen under utredningens gång och slutligen reviderats vid upprättande av årsredovisningen 2020. Vinsten uppgick till 190 200 kronor enligt årsredovisningen för 2020.

Årets vinst 2020 har stärkt det egna kapitalet som de senaste fem åren, enligt årsredovisningarna 2015-2019 varit negativt men det räcker inte till för att återställa det helt. Enligt årsredovisningen är det egna kapitalet fortsatt negativt och uppgår till minus 85 000 kronor. Detta innebär att huvudmannens skulder överstiger de totala tillgångarna med motsvarande belopp och att det därmed saknas medel för att täcka resultatmässiga förluster. Av det egna kapitalet utgörs 21 000 kronor av medlemsinsatsen.

Av de ekonomiska underlagen framgår vidare att huvudmannen har en svag likviditet. Enligt årsredovisningen 2020 kan utläsas att de kortfristiga skulderna uppgår till 2,7 miljoner kronor och överstiger omsättningstillgångarna som uppgår till 1,9 miljoner kronor med nästan 800 000 kronor. Det betyder att huvudmannen har mer kortfristiga skulder som skall betalas inom 1 år än de har tillgångar att betala med.

Utredningen visar att huvudmannen hyr skollokalen av en annan förening. Huvudmannen menar att de två föreningarnas ekonomi ska bedömas gemensamt. Skolinspektionen har att bedöma huvudmannens ekonomiska förutsättningar och har därför gjort bedömningen baserat på de uppgifter som rör Waldorfpedagogik på Orust ekonomisk förening.

Det finns inga betalningsanmärkningar eller någon skuld till kronofogden enligt UC-utdrag daterat den 2021-06-03.

Motivering till föreläggande som ingripande

Waldorfpedagogik på Orust ekonomisk förening uppfyller inte lagens krav på att ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Huvudmannen föreläggs därför att vidta åtgärder för att rätta till bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

- Huvudmannens ägar- och ledningskrets har genom erfarenhet eller på annat sätt förvärvat insikt i skolförfattningarna, arbetsrätt, arbetsmiljölagstiftning och de ekonomiska regelverken för att bedriva skolverksamhet i enlighet med författningarnas krav. (2 kap. 5 och 5a §§ skollagen)
- Huvudmannens ägar- och ledningskrets är lämplig utifrån personliga och ekonomiska förhållanden för att bedriva skolverksamhet. (2 kap. 5 och 5 a §§ skollagen)

Motivering

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Waldorfpedagogik på Orust ekonomisk förening uppfyller lagens krav gällande huvudmannens insikt och lämplighet.

Skolinspektionen har gjort bedömningen att följande personer tillhör ägar- och ledningskretsen: styrelseledamot tillika ordförande Peter Aramis Barratt-Due Goldberg, styrelseledamöter Karin Ann-Louis Bohlin, Mikael Jovan Dedijer, Anna Linda Gerhardt, Kim Gunborg Kristina Hagelin, Lasse Ilmari Mattila, Elin Vidén, styrelsesuppleanter Leif Sonny Peter Antonsson, Anna Karin Kihlander, Karin Anna Lagergren, Linnea Svea Louise Lundberg samt Nico Van der Donck

I den slutliga handläggningen har även utredare Sandra Adawi, Sofia Johansson och Christian Floer, samt ekonom Anna Finnstam ingått.

På Skolinspektionens vägnar

X Frida Eek

Enhetschef
Signerat av: Frida Eek

X Eva Hansson

Föredragande
Signerat av: Eva Hansson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Fakta om Orust Waldorfskola

Orust Waldorfskola är en fristående grundskola med Waldorfpedagogik. Skolan ligger på Orust i Orust kommun. Skolan har elever i förskola, årskurserna F-9 och fritidshem. Huvudman för skolan är Waldorfpedagogik på Orust ekonomisk förening, organisationsnummer 769614-3085. På skolenheten finns vid Skolinspektionens tillsyn i årskurs F-9 100 elever.